

G J E N G A N G E R E N

* - - - - -

21. november 1944.

4. årgang.

Fra Hjemmefrontens Ledelse. Rasjoneringskortene. Som alle vil huske truet nazimyndighetene ivår med at de ungutter som ikke ville la seg registrere til arbeidsmobiliseringen skulle nektes rasjoneringskort. På grunn av den knappe tid som var igjen til kortutdelingen, klarte de bare noen få steder å få gjennomført dette. Avtalen av 19. juli mellom ~~den~~ politisjef Marthin-sen og befullmektiget for arb.-idsinnsatsen, Astrup, viste imidlertid at makthaverne for den neste perioden ville prøve å iværksette sin trussel. Hjemmefrontens Ledelse så seg derfor nødssaget til å la en avdeling av hjemmestyrkene beslaglegge en lastebil med tilstrekkelig antall kort 9. august. Samtidig erklærte ledelsen at de beslaglagte kort ville bli levert tilbake dersom alle fikk sine kort, og de restriksjonene som var satt i verk ble hevet. Det ~~var~~ har vist seg at myndighetene har gjort fullt tilbakatog. Allerede 2 dager etter kupert sendte Naringsdepartementet ut et påbud til rasjoneringskontorene om å utdele korten uten forbhold. Dette ble gjort og de beslaglagte kort ble suksessivt sendt tilbake. Restriksjonene ble tilsvarende hevet. Endelig er blitt delft ut til de registreringspliktige guttene som av sikkerhetsmessige grunner ikke kunne få kort på vanlig måte. Hjemmefrontens Ledelse forhindret på en effektiv måte at nazistene fikk bruke maten som ~~et~~ våpen mot unguttene. -- Vi har også grunn til å tro at nazimyndighetene har lært så mygt at de for framtiden vil avholde seg fra å gjøre forsøket opp igjen. Skulle det allikvel skje, skal da en gang få svar i et sprogsom de forstår.

Tyskerne svir av landet i nord og prøver å tvinge befolkningen sydover for å hindre den i å hjelpe de norske og alliert styrker med å befri vårt land. Våre landsmenn i Nord-Norge har gjort sitt ytterste for å hindre tyskerne fra å nå sin hensikt. Dør det er mulig, forsøker de å undgå tvangsevakueringen og slå seg igjennom til befrierne kommer.eller ikke vi må gjøre oss delaktige i den krigsforbrytelse som blir sagt. Vi må ikke bista de nazistiske makthaverne i deres organisasjoner med evakueringen..

WESTFRONTEN. Den 2. brit. armé har nådd fram til elva Maas ved Kessel. Den brit. og am. styrkene som igjen senere inntok Geilenkirchen (20 000 innb.) har rykket videre fram og har inntatt Poffendorf og kjøp. nr i Busendorf. Tropper fra den 3. am. armé rykker fram under en starstilt tysk retrett mot Saarområdet. Det kjempes om byen Metz som er fullständig omringet. De ytre forsvarsverker er tatt. Nordøst for Königsbachern har de all. gått over den t. grensa på flere nye steder. Nordøst for Stolberg, som er inntatt, har de all. hatt ny terregnvinning og rykket inn i 2. byer til. Forstedene til Eschweiler ved Aachen er nådd. I syd har den 1. franske armé avansert 30 km. på 3 dager og har nå trengt gjennom Belfortspåningen og er kommet fram til Rhinen. I nærheten av Metz har flere avdelinger av Volkssturm overgitt seg. De var alle sammen over 45 år og de var satt inn i ildlinjen etter bare 6 timers trening. Etter forlydende blir Volkssturmavd. innkalt til sveise, men blir isteddenfor sendt direkte til fronten.

Italia. Byen Galfara er inntatt av polske tropper. Brasilianske tropper kjemper 30 km. syd for Bologna. Ellers jevn framgang.

ØSTFRONTEN. De t. tropper som har trukket seg ut av Hellas forsøker å slå seg gjennom Jugoslavia hvor de møtes av mørkfolk Titos tropper. Dette samarbeider med de brit. tropper som forfølger tyskerne. Russiske tropper utvist i går kilen mellom Budapest og de tysk-ungarske styrkene nordøst i Ungarn. Russ. setter forsvrig ikke alt inn på først og fremst å erobre Budapest da de gjørne vil spare byen mest mulig for ødelagelsor. Ungarn trues dessuten av borgerkrig og indre splittelse, og det gir ikke situasjonen bedre at den ung. regj. forleden ble maddelt at alle førespørslar til Tysk. skulle sendes til Hitler. På førespørslar om grunnen harfor ble det fra øverstkommanderende et alle ungarske spørsmål var underlagt Hitler. -- General Eisenhower har kunngjort at de all. styrker har gjort det av med over 1 mill. t. soldater siden invasjonen i vest. -- Jap. har mistet 45000 mann på Leyte hittil.

Nord-Norge.

I "Aftenposten" av 10. nov. berettes det fra Finnland: "Sammen med troppene (de finske) drar sivilbefolkningen sørover. Selv det minste hus i området ved Rovaniemi - Ivals er ødelagt". Hvem har ødelagt "selv de minste hus"? Finnene selv kan det ikke være. "Bolsjevikar" har det ikke vært i de trakter. Kampene har ikke artet seg slik i disse områdene at de kan ha gått med under kamphandlinger. Da må det jo være tyskerne som har gjort det under retteten. Bare man bruker sin forstand en smule, kan man altså få noe av sannheten ut av nazistenes idag. I svenske aviser har det vært gjen-gitt forøgtafier fra grensestrøkene mellom Sverige og Finnland hvor branne-
ne lyser i natten som "perler på en snor". Det er finske gårder som brenner. Tyskerne tender fyr på "selv det minste hus" også her etterhvert som de trekker seg tilbake. - Det er ikke vanerlig å trekke parallelle for Nord-Norge. Også her er tyskernes retrett i full gang. Også herfra har Aftenposten av 10. nov. en melding: "Sprengningen og ødeleggelsen av krigsviktige anlegg som kan være til hjelp for fienden, er allerede i gang i Hammerfest". Krigsviktige anlegg, hva er det? Havna først og fremst selv-følgelig, kaier, lagerhus osv. Vekt med havna. Men bebyggelsen ellers da? Jo vissst kan "den væro til hjelp for" russiske tropper, de kan jo bo i husene. Altså vakk med mest mulig av bebyggelsen, så langt en kan rekke. Hammerfest jevnes med jorden. Man kjener til at det siste tyskerne sprengte i Vadsø var fylkesmannsboligen og kirken. "Krigsviktige anlegg", vakk med dem. Tyskerne forbereder no sprengning av havna i Tromsø. Tyskerne er i gang med å ødelegge hele Finnmarken. Vi har hørt at våre Landsmenn deroppe romanen Fordi "bolsjevistiske horder". Det heter i et privat-brev fra Tromsø, som er kommet hit utenom sensur.: "Rop det ut til alle at det er ikke russerne vi flykter for og er redd for, men tyskerne." - Nord-Norge evakuerer. Noen av fri vilje: De som ikke vil, blir tvunget til det. Mange mennesker må bort. Hele Finnmarkens befolkning kan ikke leve i det mangelandskap tyskerne åpenbart akter å legge bak seg etterhvert som de retirerer. Om de mukter den totale ødeleggelse avhenger av krigs-utviklingen, men ferien er der. Mange undgår "evakueringmyndighetenes" - Jonas Lies og Lippes - lange armer. De vet de går tunge tider imøte. Jon de er villige til å trosse dem for de får til gjengjeld friheten tilbake. Enhver nordmann vet hva den er verd idag. De av våre landsmenn som frister en kummerlig tilværelse i gruberungene i Kirkenes har tapt meget, men de har vunnet mer. Det norske flagg, neist av nordmenn, vaier over Kirkenes. Vi leser i Aftenposten av 9. november: "Flyktninger nordfra viser stort sett en utrolig god holdning, og et humør som ikke er til å fatta; når en tar i betenkning at alle sammen reiser fra hus og heim i bevisstheten om at de aldri vil få se den heimen mere". Ja, ut fra nazis-risk tankegang og ut fra nazistiske legner er det ufattelig: Befolkningen rommer for bolsjevikene, som regjeringen i London med Kongen i spissen har solgt Nord-Norge til. At tyskerne no drives ut av Nord-Norge for godt er alle klar over. Hvorledes kan våre landsmenn der nord under disse forhold vise godt humør? Fordi de aldri har trodd på nazistiske legner. Fordi de vet at befrielsen av Norge har begynt og at den del av landet som de elsker høyest snart er kvitt det tyske åket. Vel, det er sannsynligvis riktig at de aldri får se den gamle heimen sin igjen, og de er klar over det. "Den brente jords politikk" vil ramme også deres heim. Men de vet at om ikke altfor lenge kan de vende tilbake til den flekk av Norges jord som var deres og bygge ny heim i et fritt Norge.

General Patton har spillet opp overturen til den store høstoffensiv, utta-ler de militære salkyndige i London. Festningene ved Metz fører til de sterkeste i verden og et angrep mot disse kan ikke betraktes som et isolert forstagende. Flere av de sterkeste fortene ved Metz er allerede fallt og blandt fangene ser vi no flere av sekunda kvalitet, enten 14 åringer eller over 40 års alder. Om innbruddet i Siegfriedlinjen ved Aachen uttales det at det enno er store hindringer å overvinne før en kan si at linjen er helt gjennombrutt, men de all. større ildkraft vil avgjøre utfallet.